

Villaks – truet art eller truet egenart?

For DN's lesere må forvirringen være stor. En autoritet uttaler der 24. november at villaksen er truet av utrydding og dagen etter uttaler en annen det motsatte. Og sånn har det vært lenge i den polariserte laksedebatten. Slik trenger det ikke å fortsette, saken er enkel!

Villaksens egenart er truet av rømt oppdrettslaks. Det vil si at viktige genetiske forskjeller viskes ut etter gjentatte genetiske innkryssinger fra oppdrettslaks. Resultatet blir dårligere tilpassete og mindre produktive laksebestander. Likevel vil det fremdeles leve og gyte laks i vill norsk natur. Mange vil også fortsatt kalle den villaks. Men dens egenart vil være endret, det er poenget.

Villaksen som art er likevel ikke truet, i følge Artsdatabankens og andres vurderinger. Så lenge det er et visst antall fisk som generelt sett har villaksens gjenkjennelige trekk havner den ikke på rødlista over truede eller nær truede arter. Sånn er kriteriene der.

Men villaksens mange særtrekk skal også bevares. Derfor forvaltes da også hvert vassdrag og bestand hver for seg. Nettopp for å ta vare på villaksens egenart! Det har Stortinget bestemt. Skill derfor mellom truet art og truet egenart – så enkelt er det!

Frode Staldvik
daglig leder
Kunnskapssenter for laks og vannmiljø